

KARTA KURSU**rok akademicki 2022/2023**

Kierunek: Psychologia
Specjalność: -
Forma prowadzenia zajęć: niestacjonarne

Stopień: jednolite magisterskie
Rok: II
Semestr: I (zimowy)

Nazwa	Psychologia społeczna	
Nazwa w j. ang.	Social Psychology	
Koordynator	Dr Rafał Abramciów	Zespół dydaktyczny
		mgr Elżbieta Głąb
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest zapoznanie uczestników z terminologią i podstawowymi prawidłowościami reprezentującymi aktualny stan wiedzy z zakresu psychologii społecznej, a także z klasycznymi eksperymentami i wybranymi koncepcjami.

Umiejętności: Student potrafi rozpoznawać na wczesnym etapie zagrożenia wynikające z procesów stereotypizacji i uprzedzeń międzygrupowych oraz manipulacyjnych technik wywierania wpływu na decyzje i zachowania jednostki. Zakłada to pogłębienie umiejętności monitorowania swoich procesów psychicznych oraz kontrolowania zniekształceń poznawczych i bezrefleksyjnego reagowania na zachowania innych osób, zarówno w relacjach interpersonalnych, jak i w kontekście grupy oraz w relacjach międzygrupowych.

Kompetencje społeczne: Celem praktycznym jest uwrażliwienie uczestników na wpływ sytuacji społecznych na przebieg procesów poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych i decyzyjnych jednostki.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Rozumie i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii społecznej i metodologii badań psychologicznych, a w szczególności badań eksperymentalnych.	K_W01, K_W02, K_W08
	W02 – Zna klasyczne eksperymenty z psychologii społecznej, dotyczące dysonansu poznawczego, konformizmu i wpływu społecznego czy udzielania pomocy ofiarom napaści czy wypadku, etc. Potrafi zrekonstruować przebieg eksperymentu i uzyskane wyniki.	K_W02, K_W03, K_W08
	W03 – Rozumie poznawczo-motywacyjne mechanizmy niektórych zjawisk społecznych, takich jak dysonans poznawczy, atrybucja przyczyn zachowań, powstawanie uprzedzeń i stereotypów, automatyczne vs kontrolowane przetwarzanie informacji w trakcie spostrzegania i zdarzeń oraz ludzi.	K_W01, K_W02, K_W13

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Adekwatnie dobiera odpowiednią do założonego celu treść i formę komunikatów społecznych, wykorzystując wiedzę o psychologicznych regułach i technikach wpływu społecznego.	K_U02, K_U05
	U02 – Trafnie analizuje uwarunkowania zjawisk społecznych i zachowań grupowych w oparciu o znajomość mechanizmów psychologicznych.	K_U05, K_U06
	U03 – Potrafi samodzielnie analizować informacje z zakresu psychologii społecznej z wykorzystaniem różnych źródeł.	K_U02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – Potrafi konstruktywnie i skutecznie komunikować się oraz pracować w grupie, zwłaszcza w trakcie realizacji wspólnego zadania czy projektu.	K_K02, K_K03
	K02 – Inspiruje (motywuje) i komunikatywnie prezentuje efekty własnej i grupowej pracy, wykorzystując werbalne i niewerbalne środki wyrazu.	K_K02, K_K04
	K03 – Ma świadomość ograniczeń związanych z badaniami prowadzonymi w ramach psychologii społecznej.	K_K06

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20			20								
40												

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się zdalnie w trybie stacjonarnym.

Wykład o charakterze informacyjno-problemowym z wykorzystaniem multimediiów, a także wykład interaktywny.

Ćwiczenia – praca w małych grupach, prezentacja projektów grupowych, elementy empirii (proste eksperymenty dla celów poglądowych), dyskusja, gry dydaktyczne, burza mózgów.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium zaliczeniowe
W01							x	x				x	x
W02								x				x	x
W03								x				x	x
U01							x	x					
U02							x	x				x	x
U03							x	x				x	x
K01							x	x					
K02							x	x					
K03								x					

Kryteria oceny

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie kolokwium (60%+1) oraz aktywne uczestniczenie w przygotowaniu projektu grupowego;

Warunkiem zaliczenia egzaminu jest osiągnięcie progu zaliczenia 60% + 1; progi punktowe przy ocenach wyższych niż dst. (3) będą uzależnione od rozkładu wyników w grupie.

Uwagi

Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych jednolitych magisterskich kierunku: Psychologia

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY:

1. Przedmiot i podstawowe podejścia w psychologii społecznej: perspektywa poznawcza, motywacyjna, behawiorystyczna, społeczno-kulturowa i ewolucjonistyczna.
2. Metody badań w psychologii społecznej. Metody obserwacyjne (w tym analiza wytworów) oraz korelacyjne. Obszary zastosowań, zalety i ograniczenia. Eksperyment laboratoryjny i naturalny jako podstawowa metoda psychologii społecznej. Niektóre zasady projektowania i przeprowadzania eksperymentów; przykłady „kroczących” badań eksperymentalnych.
3. Spostrzeganie społeczne a ukryte teorie osobowości. Wnioskowanie o przyczynach ludzkich zachowań: rodzaje atrybucji, podstawowy błąd atrybucji.
4. Społeczne i podmiotowe źródła samooceny. Różne aspekty ja (realne, idealne, powinnościowe). Ja niezależne vs Ja współzależne a różnice międzykulturowe. Motywacyjne funkcje samooceny: jej rola w podejmowaniu lub unikaniu aktywności związanych z subiektywnym sukcesem lub porażką; zmiana obrazu siebie (poczucia własnej tożsamości) jako warunek wszelkich istotnych zmian.
5. Heurystyczne przetwarzanie informacji jako źródło błędów i zniekształceń poznawczych (heurystyka dostępności, reprezentatywności, złudzenie wsteczne, błąd koniunkcji).
6. Efekt fałszywej zgodności (False Consensus Effect, FCE) i jego uniwersalność. Niektóre interpretacje, niektóre konsekwencje psychologiczne i społeczne.
7. Koncepcja dysonansu poznawczego L. Festingera i jego mniej oczywiste konsekwencje (dążenie do spójności własnych zachowań, przekonań i deklarowanych poglądów, procesy postdecyzyjne, etc.)
8. Eksperyment więzienny Ph. Zimbardo i jego aktualność społeczna. Efekt Lucyfera. Badania eksperymentalne nad tzw. infrahumanizacją. Uniwersalność kategorii „swoi i obcy” a paradygmat grup minimalnych. Antropomorfizacja – nadmiar humanizmu czy kompensowanie dehumanizacji? Korelaty i konsekwencje ucłowieczania pozaludzkich istot i obiektów.
9. Wolność (autonomia) jako wartość, czyli J. Brehma koncepcja reaktancji. Zasada niedostępności dóbr w ujęciu R. Cialdiniego a reaktancja.
10. Dwuznaczność autorytetów, czyli eksperyment S. Milgrama i posłuszeństwo wobec autorytetów.

ĆWICZENIA:

1. Wprowadzenie w tematykę zajęć – omówienie wpływu społecznego na przykładzie najważniejszych eksperymentów i kampanii społecznych
2. Komunikacja interpersonalna i asertywność w komunikowaniu się
3. Procesy i myślenie grupowe, facylitacja i hamowanie społeczne
4. Negocjacje
5. Manipulacje
6. Samoocena i autoprezentacja
7. Stereotypy i uprzedzenia
8. Konflikty, agresja, media i cyberprzemoc
9. Atrakcyjność interpersonalna i miłość
10. Psychologia społeczna w praktyce

Wykaz literatury podstawowej

1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. (2006). Psychologia społeczna. Poznań: Zysk i S-ka (s. 1- 688)
2. Cieciuch, J. (2013). Kształtowanie się systemu wartości od dzieciństwa do wczesnej dorosłości. Wydawnictwo Liberi Libri (s. 37-91).
3. Doliński, D. (2005). Techniki wpływu społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, rozdz. 2, 3, 4, 5.
4. Krahé, B. (2006). Agresja. Gdańsk: GWP, rozdz. 5 Przemoc w mediach a agresja.
5. Maliszewski, N. (2011). Dynamiczna teoria postaw. O relacji postaw jawnych i utajonych. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego (rozdz. 1-2, s. 7-60).
6. Wojciszke, B. (2009). Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar (rozdz. 1-9, 10.2.3 Przemoc w mass mediach oraz 11).
7. Morreale, S.P., Spitzberg, B.H. i Barge, J.K. (2007). Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności. Warszawa: PWN (r. 7,8)

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Baran, T. (2011). Pomiar zjawiska infrahumanizacji „obcych” poprzez atrybucję słów typowo ludzkich i typowo zwierzęcych. Psychologia Społeczna, 3(18), 202-213.
2. Cialdini, R. B. (2009) Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka (nowe poszerzone wydanie. Gdańsk: GWP.
3. Doliński, D. (2008). Techniki wpływu społecznego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
4. Mudyń, K. (2014). Między antropomorfizacją a dehumanizacją. Powracający problem natury ludzkiej. Czasopismo Psychologiczne, 1(20), 1-9.
5. Smith, J. R., Haslam, S. A. (2012). Social psychology: Revisiting the classic studies. Los Angeles: SAGE.
6. Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
7. Zimbardo, P. (2017). Efekt Lucyfera. Warszawa: PWN.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	38
	Przygotowanie krótkiego referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6